Приложение 2.25

РЕЦЕНЗИЯ

от проф. д-р Веселина Николаева Илиева
Шуменски университет „Епископ Константин Преславски“

на материалите, представени за участие в конкурс
за заемане на академичната длъжност „доцент“ в
област на висше образование – 3. Социални, стопански и правни науки,
по професионално направление – 3.4. Социални дейности,
специалност – Консултиране и компетентност за социалната работа

В конкурса за доцент, обявен в Държавен вестник, бр. 53/09.06.2026 г. и на сайта на ТУ-Габрово за нуждите на катедра „Социални и стопански науки” към факултет „Стопански”, като кандидат участва гл. ас. д-р Жанета Николаева Цонева.

1. **Кратки биографични данни.**

Главен асистент д-р Жанета Николаева Цонева е утвърден университетски преподавател с дългогодишен академичен опит и последователно професионално развитие в областта на социалните дейности. Нейният образователен и професионален път се отличава с целенасоченост, постоянство и трайна отдаденост на социалната работа като научна и професионална област. През 2006 г. придобива образователно-квалификационна степен „бакалавър“, а през 2007 г. – „магистър“ по специалност „Социални дейности“ в Техническия университет – Габрово. През 2014 г. успешно защитава дисертационен труд на тема „Модел на социална работа с наркозависими“ в Софийския университет „Св. Климент Охридски“ и придобива образователната и научна степен „доктор“ в професионално направление 1.2. Педагогика. Академичната ѝ кариера е свързана с Техническия университет – Габрово, където от 2010 г. работи като асистент, а от 2015 г. заема академичната длъжност „главен асистент“. Преподавателската ѝ дейност обхваща широк кръг от дисциплини, свързани с теорията и практиката на социалната работа, което свидетелства за задълбочена професионална подготовка и устойчив интерес към съвременните предизвикателства пред социалната сфера.

През годините гл. ас. д-р Жанета Цонева изгражда академичен профил, в който преподавателската, научноизследователската и организационната дейност се допълват и обогатяват взаимно. Нейното участие в научни форуми, публикационната ѝ активност и ангажираността ѝ с изследователски проекти разкриват стремеж към непрекъснато професионално усъвършенстване и развитие на образованието по социална работа. Особено положително впечатление правят опитът ѝ в координирането на магистърски специалности и активното ѝ участие в професионалната общност, включително като член на Управителния съвет на Българската асоциация за образование по социална работа в периода 2019–2023 г. В цялостното ѝ академично развитие се открояват последователност, отговорност и ангажираност към подготовката на бъдещите социални работници. Считам, че професионалната ѝ биография убедително представя качествата на отдаден преподавател и изследовател, който с компетентност, постоянство и активно присъствие в академичния живот допринася за утвърждаването и развитието на образованието по социална работа.

2. Общо описание на представените материали.

Представените от гл. ас. д-р Жанета Цонева материали за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 3.4. Социални дейности, по специалност „Консултиране и компетентност за социална работа“, очертават убедително нейното научно и преподавателско развитие. Научната продукция включва монографичния труд „Консултирането в помагащите професии“, учебник, учебни пособия, научни статии и доклади, представени в национални и международни издания и научни форуми. Особено добро впечатление прави тематичната свързаност на разработките, в които ясно се открояват два важни акцента – консултирането като съществена част от професионалната социална работа и развитието на компетентностите, необходими на съвременния социален работник. Наред с тях кандидатката насочва вниманието си и към актуални проблеми, свързани с подкрепата на деца и семейства, социалните иновации и възможностите за приложение на новите технологии. Това разнообразие не създава усещане за разнопосочност, а напротив – показва последователно развивани научни интереси и стремеж към осмисляне на социалната работа в нейните съвременни измерения.

За мен особено ценно в представените материали е, че зад тях ясно се откроява преподавател, който не се ограничава единствено до теоретичното изследване на социалните проблеми, а търси тяхното практическо значение и приложение в подготовката на бъдещите специалисти. Това личи особено добре от учебните издания, насочени към изграждането на социални компетентности, работата с деца в риск и развитието на изследователските умения на студентите. Представената научна продукция свидетелства за постоянство, професионална ангажираност и желание натрупаното знание да бъде полезно както за академичната общност, така и за практиката на социалната работа. Считам, че материалите представят гл. ас. д-р Жанета Цонева като зрял и последователен изследовател, който умее да свързва научното познание с реалните потребности на професията. Именно тази връзка между теорията, обучението и практиката придава особена стойност на нейната работа и е сериозно основание за положителната ми оценка на представената научна и учебно-преподавателска продукция.

Въз основа на представената справка за изпълнение на минималните национални изисквания и приложените доказателствени материали считам, че гл. ас. д-р Жанета Цонева изпълнява всички минимални национални наукометрични изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление 3.4. Социални дейности. От представените данни се установява, че по група показатели А кандидатката притежава изискуемите 50 точки за придобита образователна и научна степен „доктор“, а по група В представя хабилитационен труд – монографията „Консултирането в помагащите професии“, оценен със 100 точки. По група показатели Г, обхващаща научната публикационна дейност, са отчетени 245 точки при минимално изискуеми 200, което показва надвишаване на определения праг. Положителна оценка заслужава и изпълнението на група показатели Д, където са представени 14 цитирания, носещи общо 70 точки при изискуеми 50. По група Е не са предвидени задължителни минимални точки за съответната академична длъжност. Така общият резултат на кандидатката възлиза на **465 точки при минимално изискуеми 400 точки**, което потвърждава изпълнението на националните наукометрични критерии.

Удовлетворение буди и обстоятелството, че гл. ас. д-р Жанета Цонева покрива и посочените в справката допълнителни изисквания на Техническия университет – Габрово. Представени са 20 научни публикации при изискуеми 15, като 17 от тях са самостоятелни при минимално изискване за четири. Отчетени са две публикации с посочен показател SJR, 14 цитирания при изискуеми пет, както и един учебник и две учебни пособия. Тези

резултати показват не само количествено изпълнение на критериите, но и последователна научна и преподавателска активност. **Приемам представените наукометрични резултати с категорично положителна оценка и считам, че те убедително подкрепят кандидатурата на гл. ас. д-р Жанета Цонева за заемане на академичната длъжност „доцент“.** За мен зад тези показатели стоят години на целенасочен труд, постоянство и професионална отдаденост, които заслужават признание и представляват солидна основа за нейното следващо академично развитие.

3. **Отражение на научните публикации на кандидата в научната общност (известни цитирания).**

Представените от гл. ас. д-р Жанета Цонева цитирания са още едно убедително свидетелство за значимостта на нейните научни търсения и за интереса, който разработваните от нея проблеми предизвикват сред други изследователи. В приложената справка са отразени 14 цитирания на седем нейни научни публикации, което заслужава положителна оценка. Особено радващо е, че научните ѝ разработки намират място в изследвания, посветени на различни аспекти на социалната работа, педагогиката и социалните процеси. Това показва, че разглежданите от нея въпроси имат значение и отвъд конкретната тема на съответната публикация. Прави впечатление и интересът към изследванията ѝ, свързани със социалните иновации, подкрепата на деца и семейства, емоционалната устойчивост и социалните компетентности. За мен това е важен положителен знак, защото показва, че трудовете на кандидатката не остават само част от личната ѝ научна продукция, а намират своето място в по-широкия академичен разговор и служат като отправна точка за нови изследователски търсения.

Бих искала особено да подчертая, че **стойността на цитиранията не се изчерпва с техния брой, а се проявява най-вече в това, че научните идеи на един автор достигат до други изследователи и продължават да живеят и да се развиват чрез техните трудове.** Именно в този смисъл оценявам положително представените от гл. ас. д-р Жанета Цонева цитирания. Те показват, че тя постепенно и последователно изгражда своето присъствие в научната общност, а разработваните от нея теми намират отклик и приложение в различни изследователски контексти. Особено ценно е, че част от цитиранията са в публикации от последните години, което говори за актуалността на научните ѝ интереси. Виждам в това заслужено признание за положения през годините труд, за постоянството и за стремежа ѝ да работи по въпроси, които имат реално значение за социалната работа. Считам, че представените цитирания допълват по един много добър начин цялостния ѝ академичен профил и ми дават основание да оценя високо нейната научна активност, като същевременно виждам в тях добра основа за още по-широка научна разпознаваемост и бъдещо академично развитие.

4. **Обзор на съдържанието и резултатите в представените трудове.**

В представените две научни публикации гл. ас. д-р Жанета Цонева разглежда актуални въпроси, свързани с качеството и съвременните подходи в подготовката на бъдещите социални работници. Разгледана е връзката между професионалните и социално-емоционалните компетентности, авторката убедително откроява значението на емпатията, общуването и личностните качества за успешната професионална реализация. Проведеното пилотно изследване установява положителна връзка между тези компетентности и очертава възможности за усъвършенстване на университетското обучение. Изследвано е и приложението на изкуствения интелект в образователния процес, като представените

експериментални резултати показват положително влияние върху мотивацията и ефективността на студентското учене. **Особено високо оценявам умението на гл. ас. д-р Жанета Цонева да съчетава в научните си търсения човешкото измерение на социалната работа с възможностите на съвременните образователни технологии**

Представените от гл. ас. д-р Жанета Цонева монография „Консултирането в помагащите професии“, учебник „Социални компетентности“ и учебни пособия „Развитие на социални компетентности в социалната работа с деца в риск“ и „Методическо ръководство за разработване на дипломна работа“ разкриват една последователна и добре осмислена научна и преподавателска работа. В монографичния труд авторката задълбочено разглежда същността, подходите и техниките на консултирането, като поставя акцент върху професионалните и личностните качества на консултанта и значението на ефективното взаимодействие с хората. Учебникът и помагалото, посветени на социалните компетентности, надграждат тази проблематика, като насочват вниманието към развитието на комуникативни умения, емоционална устойчивост, саморефлексия и способности за справяне със сложни ситуации, особено при работата с деца в риск. Методическото ръководство, разработено в съавторство, допълва тази насоченост с практически полезни насоки за изграждане на изследователски умения у студентите. **За мен безспорно достойнство на представените трудове е стремежът на гл. ас. д-р Жанета Цонева да превръща научното знание в достъпен и практически полезен ресурс за бъдещите социални работници, без да губи от поглед човешкото измерение на тяхната професия.** За мен тези трудове са убедително доказателство за преподавателска зрялост, професионална отдаденост и искрена ангажираност към качеството на образованието по социална работа. Тяхната стойност е не само в систематизирането на научното познание, но и в стремежа да подготвят мислещи, уверени и чувствителни към човешките проблеми специалисти, което заслужава моята висока положителна оценка.

5. Обща характеристика на дейността на кандидата.

5.1. Учебно-педагогическа дейност (работа със студенти и докторанти).

Учебно-педагогическата дейност на гл. ас. д-р Жанета Цонева заслужава висока оценка както заради своя обем, така и заради последователната ѝ ангажираност с подготовката на бъдещите социални работници. Разработените 50 учебни програми, ръководството на 22 дипломанти, участието в рецензирането на дипломни работи и координирането на магистърски програми свидетелстват за сериозен преподавателски опит и професионална отговорност. За мен особено ценно е вниманието, което тя отделя на развитието на практическите умения и самостоятелното мислене на студентите. Участието ѝ в студентски научни сесии и цялостната организация на учебния процес допълват впечатлението за отдаден преподавател, който приема обучението не просто като професионално задължение, а като отговорност към бъдещето на социалната работа.

5.2. Научна и научно-приложна дейност.

Научната и научно-приложната дейност на гл. ас. д-р Жанета Цонева се отличава с постоянство, тематична последователност и ясно изразена практическа насоченост. Участието ѝ в национален проект, в десет университетски научноизследователски проекта, както и активността ѝ в научни конференции и рецензирането на научни доклади разкриват сериозна ангажираност с академичния живот. Особено положително впечатление прави стремежът ѝ да насочва научните си търсения към реалните потребности на социалната работа и към усъвършенстването на професионалната подготовка. Това ми дава основание

да оценя нейната научна дейност като стойностна, перспективна и полезна за развитието на професионалното направление.

5.3. Внедрителска дейност.

Практическата приложимост на резултатите от работата на гл. ас. д-р Жанета Цонева намира добър израз преди всичко в учебно-методическата и проектната ѝ дейност. Разработването на лекционен курс и дигитални образователни ресурси в рамките на национален проект, както и създадените учебни издания и практически упражнения, представляват конкретни форми за пренасяне на научното знание в образователната практика. За мен това е особено значимо, тъй като показва стремеж резултатите от научната работа да намират реално приложение и да подпомагат формирането на професионални компетентности. Именно тази връзка между научното познание и неговото практическо използване е едно от достойнствата на академичната дейност на кандидатката.

6. Приноси (научни, научно-приложни, приложни).

Представените в авторската справка научни, научно-приложни и приложни приноси са ясно обособени, логично систематизирани и много добре формулирани. Те отразяват убедително основните резултати от изследователската дейност на кандидатката в областта на консултирането, развитието на професионалните компетентности и социалната работа с уязвими групи. Приемам напълно заявените от гл. ас. д-р Жанета Цонева приноси и считам, че те са обосновани, значими и коректно представящи постигнатите научни и практически резултати. Особено ценна е тяхната насоченост към усъвършенстване на подготовката на бъдещите социални работници и развитието на съвременната социална практика.

7. Оценка на личния принос на кандидата.

Личният принос на гл. ас. д-р Жанета Цонева е ясно разпознаваем в представената научна продукция, в последователното развитие на изследователските ѝ интереси и в практическата насоченост на нейната преподавателска дейност. Самостоятелно разработените трудове и участието ѝ в съвместни научни и образователни инициативи разкриват професионална зрялост, инициативност и умение за ползотворно академично сътрудничество. За мен зад представените резултати стои не само един добре подготвен изследовател, но и преподавател с искрено отношение към професията, към студентите и към развитието на социалната работа. Считам, че личният ѝ принос е съществен, убедително доказан и напълно заслужава висока положителна оценка.

8. Критични бележки и препоръки.

Към представената научна продукция и цялостната академична дейност на гл. ас. д-р Жанета Цонева **нямам критични бележки**. Считам, че нейните научни трудове, преподавателска дейност и професионално развитие заслужават висока положителна оценка. Те разкриват последователност, задълбоченост и искрена ангажираност към развитието на образованието по социална работа. За мен е особено радващо, когато зад научните резултати се откроява преподавател, който не само търси новото знание, но и се стреми да го направи полезно за студентите и за социалната практика.

Препоръките ми към гл. ас. д-р Жанета Цонева са изцяло в духа на подкрепата и насърчаването на нейното бъдещо академично развитие. Бих я насърчила да продължи да разширява научните си изследвания в областта на консултирането и професионалните компетентности, като задълбочава международното научно сътрудничество и участието си

в интердисциплинарни изследователски екипи. Вярвам, че натрупаният опит ѝ дава отлична основа да развива още по-активно иновативни образователни подходи, да привлича студентите към научноизследователска дейност и да утвърждава връзката между университетското образование и практиката на социалната работа. **Пожелавам ѝ да запази своята научна любознателност, професионална енергия и отдаденост, защото именно те са най-добрата основа за бъдещи академични успехи и нови стойностни приноси към развитието на социалната работа.**

9. Лични впечатления.

Макар личните ми професионални контакти с гл. ас. д-р Жанета Цонева да не са многобройни, те са оставили у мен изключително положителни впечатления. Възможността да работим заедно при срещи и съвместни дейности в Техническия университет – Габрово ми е дала основание да я възприемам като отговорен, добронамерен и отдаден на професията колега, с когото се общува и работи с лекота. Допълнителна възможност да се запозная по-задълбочено с нейните научни търсения имах като рецензент на монографията ѝ „Консултирането в помагащите професии“, която затвърди положителната ми оценка за нейната научна подготовка, професионална зрялост и сериозно отношение към изследователската работа. Не бих подминала и впечатленията, които се изграждат в общуването между колегите от професионално направление „Социални дейности“ в страната. Нашата академична общност е сравнително тясно свързана и доброто име на един преподавател се утвърждава не само чрез научните му постижения, но и чрез отношението му към хората, коректността и готовността за сътрудничество. В този смисъл положителните впечатления, споделяни в колегиалните ни разговори, допълват моята лична оценка. **За мен гл. ас. д-р Жанета Цонева е от онези колеги, които с професионализма, човешкото си отношение и искрената си отдаденост на социалната работа допринасят не само за развитието на академичното знание, но и за добрия дух и взаимното уважение в нашата професионална общност.**

10. Заключение:

Имайки предвид гореизложеното, предлагам гл. ас. д-р Жанета Николаева Цонева да бъде избрана за „доцент в област на висше образование – 3. Социални, стопански и правни науки, по професионално направление – 3.4. Социални дейности, специалност – Консултиране и компетентност за социалната работа.

26.10.2026 г. Рецензент:

/проф. д-р Веселина Илиева/